

PAWILON POLSKI W WENECJI

Po drugiej stronie

kurator: Marcel Skierski

artysta: Maciej Rauch

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 60. Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2024 r.

„Po drugiej stronie”

Na wystawie zaprezentowane zostaną trzy cykle obrazów olejnych wraz z towarzyszącymi im obiektami przestrzennymi. Dwa z nich składają się z obrazów przedstawiających wizerunki kobiet w niecodziennych kontekstach i odrealnionym otoczeniu. Oblicza tajemniczych dam czasem są niewidoczne zza zbyt długiej grzywki, innym razem przysłonięte kapeluszem, lub bukietem kwiatów. Osobną grupę stanowią obrazy, na których odmalowano wydarte fragmenty płótna w miejscu twarzy modelek, odsłaniające tajemniczą, kosmiczną pustkę za nimi. Świat ukazany za rozdarciami funkcjonuje równolegle do rzeczywistości postaci, symbolicznie odnosząc się do głębszego wymiaru rzeczywistości. Ostatni z cykli skupia się na przedstawieniu zwierząt na tle pięknej przyrody niezmąconej obecnością człowieka i jego działalnością. Uzupełniające ekspozycję obiekty to rzeźby ukazujące dwugłową kobietę, przeskalowany arbuz podgryzany przez nietoperze, oraz motyle umieszczone na zewnętrznych ścianach pawilonu (zarówno postać, zwierzęta, jak pozostałe przestrzenne elementy będą nawiązywać bezpośrednio do rzeczywistości ukazanej na obrazach, stanowiąc przeniesione w trzeci wymiar detale z obrazów). Posadzka w bezpośredniej bliskości stojących w sali obiektów posypana zostanie piaskiem i ozdobiona niewielkimi rozgwiazdami, przywodząc na myśl spacer po plaży. Wszystkie elementy wystawy — zarówno obrazy jak i obiekty przestrzenne — łączyć będzie surrealistyczna konwencja przedstawieniowa.

Ściany sali pokryte zostaną ciemnogramatową barwą. Przekraczający próg pawilonu widzowie przejdą przez obiekt — ramę z przebitym płótnem nawiązującą do prezentowanych obrazów. W celu podziału przestrzeni na trzy części, odpowiadające poszczególnym prezentowanym cyklom malarskim, wprowadzone zostaną dwie znacząco przeskalowane, bogato zdobione, złote ramy. Ich rozmiary będą zbliżone do przekroju przestrzeni pawilonu, umożliwiając widzom swobodne przemieszczanie się i przechodzenie przez nie. Większość obrazów, które zostaną zaprezentowane na wystawie, z kilkoma wyjątkami, ma rozmiary 120 x 100 cm, 100 x 100 cm oraz 100 x 80 cm. Umieszczone w przestrzeni wystawy rzeźby wykonano w technice druku 3D i uzupełnione techniką własną artysty.

Dzielące przestrzeń przeskalowane malarskie ramy zostaną zaprojektowane i zaaranżowane w taki sposób, aby tworzyć z całego wnętrza ekspozycyjnego rodzaj „dioramy”. Poruszający się po pawilonie widzowie będą oglądać „żywe obrazy”, na które złożą się pozostałe osoby oglądające wystawę, a także oglądane w perspektywie obrazy na ścianach, oraz przestrzenne obiekty. Widok z dwóch stron zamkną dwa wielkoformatowe płótna — po jednej stronie obraz przedstawiający zbiorowy portret kobiety, po drugiej zaś grupę martwych zwierząt.

Tematyka prac na wystawie rozpięta będzie pomiędzy wizerunkami kobiet pozbawionymi tożsamości — ukrywającymi swoje twarze, lub pozbawionymi ich poprzez wymalowane przez artystę rozdarcie płótna — a przedstawieniami zwierząt, generując pytania o znaczenie człowieka we współczesnym świecie. Obrazy z jednej strony odnosić się będą do poszukiwania świadomości samego siebie, z drugiej wskazywać będą trudności, jakimi może być to obarczone. W obrazach artysty powraca pytanie o możliwość naszej autoidentyfikacji, również w kontekście naszej relacji z otaczającą rzeczywistością na wielu poziomach (również metafizycznym). Cykl prezentujący zwierzęta, w tym martwe, odnosi się do przemijania, upływu czasu wobec wszechogarniającego piękna wiecznie odradzającej się natury.

Celem wystawy jest oczarowanie widza pięknem i niezwykłym nastrojem, który przywodzi na myśl poetykę snu. Alternatywna rzeczywistość sztuki artysty wydaje się nie przystawać do codzienności. Przekraczając próg wystawy widzowie będą mieli okazję do ucieczki w świat sennych marzeń, daleki od towarzyszących nam negatywnych przekazów medialnych poświęconych różnorodnym kryzysom i konfliktom. Obrazy emanujące klimatem minionych lat wywołują sentymentalny nastrój i nostalgię, budząc skojarzenia z opowieściami znanymi z dzieciństwa i nieokiełznaną wyobraźnią najmłodszych. Piękno natury — kwiaty w letnim słońcu, beztrudno latające owady — niezłomne obecnością technologii cyfrowej, budzi tęsknotę za poszukiwaniem wyciszenia oraz możliwości wglądu w swoje wnętrze.

Uzasadnienie tematu projektu: zwrócenie uwagi na znaczenie malarstwa olejnego, które stanowi jeden z filarów sztuk pięknych. Zawarte na płótnach nawiązania do ikonicznych dzieł znanych z historii sztuki wskaże na trwałość tradycji malarskiej i aktualność poszczególnych motywów ikonograficznych. Z drugiej strony powszedni temat, jakim jest portret kobiety, zostanie ukazany w niekonwencjonalny sposób, przekraczający utarte schematy przedstawieniowe. Wystawa będzie miejscem ucieczki od codzienności, proponując każdemu widzowi introspekcję w oparciu o sentymentalną podróż w (nie)znane.

„On the other side“

The exhibition will present three cycles of oil paintings along with accompanying spatial objects. Two of them (the cycles) consist of images depicting images of women in unusual contexts and unreal surroundings. Faces of mysterious ladies are sometimes invisible behind too long bangs, other times they are covered with a hat or a bouquet of flowers. A separate group consists of paintings depicting torn fragments of canvas in place of the models' faces, revealing a mysterious, cosmic emptiness behind them. The world shown behind the painted holes in the canvas functions parallel to the reality of the characters, symbolically referring to a deeper dimension of reality. The last of the series focuses on presenting animals against the backdrop of beautiful nature undisturbed by the presence of man and his activities. Objects supplementing the exhibition are sculptures showing a two-headed woman, an oversized watermelon eaten by bats, and butterflies placed on the outer walls of the pavilion (both the figure, animals and other spatial elements will refer directly to the reality shown in the paintings, being details from the paintings transferred into the third dimension) . The floor in the immediate vicinity of the objects standing in the room will be sprinkled with sand and decorated with small starfish, reminiscent of a walk on the beach. All elements of the exhibition - both paintings and spatial objects - will be connected by a surrealist.

The walls of the hall will be covered with a dark blue color. The viewers crossing the threshold of the pavilion will pass through the object - a frame with a pierced canvas referring to the presented paintings. In order to divide the space into three parts, corresponding to the particular presented painting cycles, two significantly scaled, richly decorated, golden frames will be introduced. Their dimensions will be similar to the cross-section of the pavilion space, allowing the viewers to move freely and pass through them. Most of the paintings that will be presented at the exhibition, with a few exceptions, are 120 x 100 cm, 100 x 100 cm and 100 x 80 cm. The sculptures placed in the exhibition space were made in 3D printing and supplemented with the artist's own technique.

The oversized painting frames dividing the space will be designed and arranged in such a way as to create a kind of "diorama" from the entire exhibition interior. The viewers moving around the pavilion will see "living images", which will consist of other people viewing the exhibition, as well as paintings on the walls and spatial objects viewed in perspective. The view from two sides will be closed with two large-format canvases - on one side a painting depicting a group portrait of a lot of women, and on the other a group of dead animals.

The themes of the works at the exhibition will span between images of women deprived of identity - hiding their faces, or deprived of them by tearing the canvas painted by the artist - and depictions of animals, generating questions about the meaning of man in the today's world. On the one hand, the paintings will refer to the search for self-awareness, on the other hand, they will indicate the difficulties that this may entail. In the artist's paintings, the question about the possibility of our self-identification returns, also in the context of our relationship with the surrounding reality on many levels (also metaphysical). The cycle presenting animals, including dead animals, refers to passing, the passage of time in the face of the all-encompassing beauty of the eternally reborn nature.

The aim of the exhibition is to enchant the viewer with beauty and an unusual mood that brings to mind the poetics of sleep. The alternative reality of the artist's art seems to be incompatible with everyday life. Crossing the threshold of the exhibition, viewers will have the opportunity to escape into the world of dreams, far from the negative media messages devoted to various crises and conflicts. Images emanating the atmosphere of bygone years evoke a sentimental mood and nostalgia, evoking associations with stories known from childhood and the unbridled imagination of the youngest. The beauty of nature - flowers in the summer sun, carefree flying insects - undisturbed by the presence of digital technology, evokes a longing for seeking tranquility and the possibility of looking into one's inner self.

Justification of the project topic: drawing attention to the importance of oil painting, which is one of the pillars of fine arts. The references to iconic works known from the history of art contained on the canvases will indicate the durability of the painting tradition and the topicality of individual iconographic motifs. On the other hand, the everyday subject of a female portrait will be shown in an unconventional way, going beyond the usual representation schemes. The exhibition will be a place of escape from everyday life, offering each viewer an introspection based on a sentimental journey into the (un)known.